

Handhaaf een gevoel van kwetsbaarheid

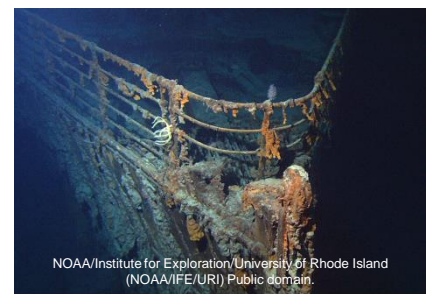
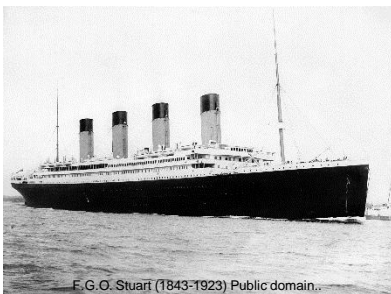
April 2018

Ons bewust blijven van onze kwetsbaarheid, is een essentieel kenmerk van een goede proces-veiligheidscultuur. Wat betekent "Handhaaf een gevoel van kwetsbaarheid?". Het betekent dat iedereen in jullie fabriek:

- Volledig doordrongen is van de gevaren van de processen en de stoffen die worden gebruikt.
- Continu alert is op indicaties van zwakheden die een voorbode zouden kunnen zijn van een ernstig incident, bijvoorbeeld door het melden van bijna-ongelukken (Beacon maart 2018).
- Zelfgenoegzaamheid voorkomt die kan voortkomen uit goede prestaties in het verleden en een goed veiligheidsrecord.

Op 15 april 1912 (106 jaar geleden) zonk de Titanic binnen 3 uur nadat het een ijsberg in de Noord-Atlantische Oceaan had geraakt. Dit kostte meer dan 1500 levens. Er zijn veel voorbeelden van het onderschatten van de kwetsbaarheid in het ontwerp en de bedrijfsvoering bij de Titanic. Bijvoorbeeld:

- Het schip werd "onzinkbaar" geacht. Dit leidde tot slechte keuzes m.b.t. veiligheid. Zo reikten de waterdichte schotten maar tot een beperkte hoogte. Reddingsboten werden "onnodig" geacht. Het aantal reddingsboten werd teruggebracht van 64 naar 16, zodat er niet genoeg waren voor alle passagiers en de bemanning.
- De kapitein werd overmoedigheid verweten wat betreft zijn zeemanschap en het idee dat zijn schip onzinkbaar zou zijn.
- Het schip voer op hoge snelheid, ondanks de aanwezigheid van drijvend pakij. Andere schepen waarschuwden voor ijsbergen, maar er werd op geen enkel moment vertraagd.

Wist je dat?

Het onderschatten van onze kwetsbaarheid een factor is geweest in tragedies in de procesindustrie. Bijvoorbeeld, in december 1984 veroorzaakte een toxisch gas-ontsnapping (methyl isocyanaat - MIC) in Bhopal, India duizenden dodelijke slachtoffers. Na de tragedie bleek dat verschillende essentiële veiligheidssystemen al enige tijd niet functioneerden.

- Een gaswasser en een fakkels waren buiten bedrijf.
- Een koelsysteem voor de MIC-opslagtank werd niet gebruikt.
- Verontreiniging met water was de oorzaak van het ongeluk. Blindplaten die dit hadden kunnen voorkomen, waren niet geïnstalleerd.

Wat kan jij doen?

- Zorg dat je de mogelijke gevaren van het proces en gebruikte stoffen kent. Weet wat het "maximaal incident" kan zijn, en welke veiligheidssystemen en procedures er zijn om dit te voorkomen. Begrijp hoe je er zeker van kunt zijn dat die systemen en procedures naar behoren werken en informeer het management als je zwakke punten ziet.
- Denk nooit "dit kan hier niet gebeuren" of "dit overkomt mij niet". Het is altijd mogelijk!
- Zorg ervoor dat iedereen in jouw fabriek zich er van bewust is dat het maximale incident nu kan plaatsvinden. Weet wat jij kunt doen om dit te voorkomen, wat te doen als het gebeurt en wees altijd klaar om de noodprocedures te volgen.
- Begrijp de mogelijke gevolgen van alle incidenten die zich in jouw fabriek zouden kunnen voordoen, niet alleen het "maximaal incident".

"It does not do to leave a live dragon out of your calculations, if you live near him."
– J. R. R. Tolkien, *The Hobbit*, Chapter XII